

Condițiile de acordare a venitului minim de incluziune acordat potrivit Legii nr.196/2016

Prin Legea nr.196/2016 se reglementează venitul minim de incluziune, beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială.

Venitul minim de incluziune reprezintă sprijinul financiar acordat de stat în scopul:

- asigurării nivelului de trai minimal familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate
- prevenirii riscului sărăciei în rândul copiilor și stimularea participării acestora în sistemul de educație.

Venitul minim de incluziune se compune din următoarele categorii de ajutoare financiare:

- **ajutorul de incluziune (vechiul ajutor social)** care reprezintă ajutorul financiar acordat familiilor și persoanelor singure și ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la 346 lei inclusiv- incepand cu 01.03.2024, pentru asigurarea necesităților zilnice de viață
- **ajutorul pentru familia cu copii (vechea alocație pentru susținerea familiei)** care reprezintă ajutorul financiar acordat familiilor ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la 879 lei inclusiv, incepand cu data de 01.03.2024 și care au în întreținere unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani în scopul prevenirii riscului de sărăcie în rândul copiilor și stimularea participării acestora în sistemul de educație.

Ajutorul de incluziune

reprezintă ajutorul financiar acordat familiilor și persoanelor singure și ale căror **venituri nete lunare ajustate sunt de până la 346 lei inclusiv începând cu 01.03.2024**, pentru asigurarea necesităților zilnice de viață.

Beneficiari :

- Familiile și persoanele singure, cu domiciliul sau reședința în România precum și familiile sau persoanele singure fără domiciliu sau reședință și fără locuință denumite în continuare persoane fără adăpost, numai pe perioada în care se află în evidența serviciilor publice de asistență socială de la nivelul unităților administrativ teritoriale în care trăiesc.

În sensul prezentei legi **persoana singură** se consideră:

- persoana care a împlinit vârsta de 18 ani, locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților, precum și persoana cu vârsta cuprinsă între 16 ani și 18 ani, care locuiește și gospodărește singură și are capacitate de exercițiu anticipate
- persoana cu vârsta de peste 18 ani care locuiește împreună cu părinții săi sau cu alte persoane singure ori familii și care obține sau nu obține propriile venituri din salarii sau alte activități
- persoana de cel puțin 65 de ani necăsătorită, divorțată sau văduvă care trăiește în locuința sa de domiciliu sau de reședință ori este găzduită pe perioadă nedeterminată într-un serviciu social cu cazare
- fiecare soț, în cazul soților despărțiți în fapt cu domiciliu diferite, dacă această situație este dovedită prin verificarea în teren

În sensul prezentei legi **familia** se consideră:

- soț și soție căsătoriți în condițiile legii, care locuiesc împreună
- soț și soție cu copii lor necăsătoriți aflați în întreținere cu vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ,

- cursuri de zi, organizată potrivit legii, cu domiciliul ori reședința comună înscrisă în actele de identitate și care locuiesc împreună
- bărbatul și femeia necăsătoriți care trăiesc și locuiesc împreună dacă această situație se confirmă la verificarea în teren
 - bărbatul și femeia necăsătoriți care trăiesc și locuiesc împreună cu copiii lor necăsătoriți și/sau ai fiecăruia dintre ei având vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ, cursuri de zi, organizată potrivit legii, care locuiesc împreună dacă această situație se confirmă la verificarea în teren părintele/părinții care locuiește/locuiesc cu copii
 - familia monoparentală, familia formată din persoana singură și copiii aflați în întreținere cu vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ, cursuri de zi, organizată potrivit legii, care locuiesc și gospodăresc împreună

Acordarea ajutorului de incluziune:

Ajutorul de incluziune se acordă la cererea persoanei îndreptățite sau a reprezentantului familiei, însoțită de declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor înscrise în cerere și de un angajament de plată pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit precum și de documentele doveditoare.

Cererea va conține date privind persoana îndreptățită, date privind componența familiei, veniturile realizate de membrii acesteia, bunurile deținute, tipul de locuință, numărul persoanelor care locuiesc la aceeași adresă de domiciliu sau reședință, informații privind situația educațională și profesională atât al persoanei îndreptățite cât și a membrilor familiei precum și informații privind nevoile speciale și situațiile particulare în care aceștia se află.

Pot solicita ajutorul de incluziune:

- familiile și persoanele singure ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la 346 lei inclusiv
- persoana singură cu vârstă de cel puțin 65 de ani ale cărei venituri nete lunare ajustate sunt de până la 504 lei inclusiv începând cu 01.03.2024;

Nu sunt eligibile pentru acordarea ajutorului de incluziune, familiile și persoanele singure care se află în cel puțin una dintre următoarele situații:

- în luna anterioară cererii au obținut un venit net lunar ajustat mai mare de 346 lei sau 504 lei în cazul persoanei singure de cel puțin 65 de ani
- cel puțin unul dintre membrii familiei are în proprietate, închiriere, comodat ori altă formă de deținere unul sau mai multe dintre bunurile cuprinse în lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune.

În situația în care unul sau mai multe bunuri cuprinse în listă aflate în proprietatea persoanei singure sau familiei solicitante, este dat în închiriere, arendă, concesiune, acest bun va fi luat în calcul pentru persoana sau familia care îl are în închiriere, arendă, concesiune iar pentru proprietarul de drept se va lua în calcul valoarea obținută în urma cedării dreptului de folosință a bunului.

Obligațiile solicitanților/beneficiarilor de ajutor de incluziune:

- pentru a fi luați în calcul la stabilirea dimensiunii familiei, membrii apti de muncă din familia solicitantă care nu realizează venituri în baza unei contract individual de muncă, raport de serviciu, altă formă legală de angajare și nici din activități independente sau activități agricole, trebuie să se înregistreze la Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de muncă (AJOFM) ca persoană în căutarea unui loc muncă și să se prezinte ori de câte ori sunt solicitate de către AJOFM în vederea încadrării în muncă sau a participării la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională
- una dintre persoanele majore apte de muncă din familia beneficiară are obligația de a presta lunar la solicitarea primarului activități sau lucrări de interes local cu respectarea duratei normale a timpului de muncă și a normelor de securitate și sănătate în muncă
- să ne comunice și să depună o declarație pe propria răspundere privind modificările intervenite cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea însoțită de documentele doveditoare
- să depună o declarație pe propria răspundere din 6 în 6 luni

Persoane apte de muncă cărora nu li se aplică obligația de înregistrare la AJOFM și obligația de a presta activități la solicitarea primarului:

- asigură creșterea și îngrijirea unuia sau mai multor copii în vârstă de până la 7 ani, în situația în care, pe raza teritorială a localității în care își au domiciliul/reședința persoana aptă de muncă cu copiii aflați în întreținere, nu

există servicii sociale sau educaționale care asigură servicii de supraveghere și educație pe timpul zilei

- asigură creșterea și îngrijirea unuia sau mai multor copii în vârstă de până la 12 ani, respectiv 16 ani în cazul copiilor din familia monoparentală, în situația în care, pe raza teritorială a localității în care își au domiciliul/reședința persoana aptă de muncă cu copiii aflați în întreținere, nu există servicii sociale de tip centre de zi care asigură servicii de supraveghere și educație pe timpul zilei și/sau servicii de tip afterschool
- asigură creșterea și îngrijirea, potrivit legii, a unuia sau mai multor copii în vârstă de până la 18 ani, dacă acesta/aceștia este/sunt încadrat/încadrați în grad de handicap/dizabilitate grav/ă sau accentuat/ă dovedit prin certificat eliberat în condițiile legii
- asigură îngrijirea uneia sau mai multor persoane cu handicap/dizabilitate grav/gravă care nu beneficiază de asistent personal, în condițiile legii
- asigură îngrijirea uneia sau mai multor persoane vârstnice dependente, astfel cum sunt definite în art. 1 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, care nu beneficiază de îngrijitor la domiciliu, în condițiile legii
- urmează forma de organizare a învățământului preuniversitar, respectiv învățământ cu frecvență, prevăzută de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare
- participă la un program de pregătire/reconversie profesională
- este încadrată în muncă.

Ajutorul pentru familia cu copii

reprezintă ajutorul financiar acordat familiilor ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la 879 lei inclusiv începând cu 01.03.2024 și care au în întreținere unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani în scopul prevenirii riscului de sărăcie în rândul copiilor și stimularea participării acestora în sistemul de educație.

Beneficiari :

În sensul prezentei legi **familia** se consideră:

- soț și soție căsătoriți în condițiile legii, care locuiesc împreună
- soț și soție cu copii lor necăsătoriți aflați în întreținere cu vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ,

- cursuri de zi, organizată potrivit legii, cu domiciliul ori reședința comună înscrisă în actele de identitate și care locuiesc împreună
- bărbatul și femeia necăsătoriți care trăiesc și locuiesc împreună dacă această situație se confirmă la verificarea în teren
 - bărbatul și femeia necăsătoriți care trăiesc și locuiesc împreună cu copiii lor necăsătoriți și/sau ai fiecăruia dintre ei având vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ, cursuri de zi, organizată potrivit legii, care locuiesc împreună dacă această situație se confirmă la verificarea în teren
 - părintele/părinții care locuiește/locuiesc cu copiii lui/lor necăsătoriți aflați în întreținere cu vârsta de peste 18 ani și care au certificat de persoană încadrată într-un grad de handicap/dizabilitate accentuat sau grav
 - familia monoparentală, familia formată din persoana singură și copiii aflați în întreținere cu vârsta de până la 18 ani sau de până la 26 ani pentru cei care urmează o formă de învățământ, cursuri de zi, organizată potrivit legii, care locuiesc și gospodăresc împreună

Acordarea ajutorului pentru familia cu copii:

Ajutorul pentru familia cu copii se acordă la cererea reprezentantului familiei, însoțită de declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor înscrise în cerere și de un angajament de plată pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit precum și de documentele doveditoare.

Cererea va conține date privind componența familiei, veniturile realizate de membrii acesteia, bunurile deținute, tipul de locuință, numărul persoanelor care locuiesc la aceeași adresă de domiciliu sau reședință, informații privind situația educațională și profesională membrilor familiei precum și informații privind nevoile speciale și situațiile particulare în care aceștia se află.

Pot solicita ajutorul pentru familia cu copii:

- familiile ale căror venituri nete lunare ajustate sunt de până la 879 lei inclusiv și care au în întreținere unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani.

Nu sunt eligibile pentru acordarea ajutorului pentru familia cu copii, familiile care se află în cel puțin una dintre următoarele situații:

- în luna anterioară cererii au obținut un venit net lunar ajustat mai mare de 879lei
- cel puțin unul dintre membrii familiei are în proprietate, închiriere, comodat ori altă formă de deținere unul sau mai multe dintre bunurile cuprinse în lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune.

În situația în care unul sau mai multe bunuri cuprinse în listă aflate în proprietatea persoanei singure sau familiei solicitante, este dat în închiriere, arendă, concesiune, acest bun va fi luat în calcul pentru persoana sau familia care îl are în închiriere, arendă,concesiune iar pentru proprietarul de drept se va lua în calcul valoarea obținută în urma cedării dreptului de folosință a bunului.

Obligațiile solicitanților/beneficiarilor de ajutor pentru familia cu copii:

- copii de vârstă preșcolară (între 3 și 6 ani) și vârstă școlară (peste 6 ani) din familia beneficiară trebuie să fie înscriși și să frecventeze o formă de organizare a învățământului preuniversitar – învățământ cu frecvență
- să ne comunice și să depună o declarație pe propria răspundere privind modificările intervenite cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea însoțită de documetele doveditoare
- să depună o declarație pe propria răspundere din 6 în 6 luni

Instrucțiuni

privind nivelurile de venit, categoriile de venituri care se iau/nu se iau în calcul, modul de calcul a cuantumului venitului minim de incluziune în vederea acordării dreptului la venitul minim de incluziune

I. Nivelurile de venit

Sunt eligibile pentru acordarea venitului minim de incluziune, familiile și persoanele singure care se încadrează cu veniturile astfel:

- pentru ajutorul de incluziune, până la un venit net lunar ajustat de 346 lei inclusiv
- pentru ajutorul de incluziune, până la un venit net lunar ajustat de 504 lei inclusiv, în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani
- pentru ajutorul pentru familia cu copii , până la un venit net lunar ajustat de 879 lei inclusiv

În funcție de încadrarea venitului net lunar ajustat al persoanei singure sau familiei, prevăzute mai sus, acesta/aceasta poate beneficia atât de ajutorul de incluziune cât și de ajutorul pentru familia cu copii.

II. Categoriile de venit care se iau în calcul în vederea acordării dreptului

Veniturile nete reprezintă totalitatea sumelor primite/realizate/încasate de persoana singură, respectiv de fiecare membru al familiei. Veniturile nete lunare se constituie din toate veniturile pe care membrii familiei le-au realizat în luna anterioară solicitării venitului minim de incluziune, impozabile sau neimpozabile.

În situația în care veniturile realizate de membrii familiei sau de persoana singură sunt periodice, pentru stabilirea venitului net lunar se calculează media lunară a acestora în raport cu perioada pentru care au fost acordate, în baza celei mai recente declarații fiscale înregistrate la organul fiscal.

În situația în care veniturile realizate de membrii familiei sau de persoana singură sunt anuale pentru stabilirea venitului net lunar se calculează media lunară a acestora ca fiind 1/12 din suma veniturilor anuale.

În situația în care veniturile realizate de membrii familiei sau de persoana singură sunt ocazionale acestea vor fi considerate venituri ale lunii calendaristice în care au fost încasate.

În situația în care familia sau persoana singură locuiește și se gospodărește împreună cu alte familii sau persoane, veniturile acestora nu se iau în calcul la stabilirea venitului familiei sau persoanei singure, cu excepția părții ce revine de drept din veniturile lunare nete realizate în comun de persoanele din gospodărie în producerea unor bunuri și/sau valorificarea acestora.

În situația în care unul sau mai mulți membrii ai familiei realizează venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau al altei forme legale de angajare sau membrii familiei desfășoară activități independente ori agricole, 50% din totalitatea veniturilor acestora, dar nu mai mult de 500 de lei pe familie, nu se iau în calcul la stabilirea veniturilor nete lunare ale familiei.

III. Categoriile de venit care se nu se iau în calcul în vederea acordării dreptului

- sumele primite cu titlu de prestații sociale în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap
- alocația de stat pentru copii acordată în baza Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii
- sumele acordate ca burse sau alte forme de sprijin financiar destinate exclusiv pentru susținerea educației preșcolarilor, elevilor și studenților, prin programe ale Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, altor instituții publice și private, inclusiv organizații neguvernamentale
- sumele primite din activitatea desfășurată ca zilier, în condițiile Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, precum și cele obținute în calitate de prestator casnic în baza Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic
- sumele primite de persoanele apte de muncă din familie ca urmare a participării la programe de formare profesională organizate în condițiile legii, dacă acestea nu au titlu de venituri salariale
- sumele primite ocazional din partea unor persoane fizice ori juridice, precum și sumele cu titlu de ajutor de urgență primite de la bugetul de stat sau local
- stimulentele educaționale acordate potrivit prevederilor Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, sub formă de tichet social pentru stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate
- sumele ocazionale acordate de la bugetul de stat sau bugetele locale cu caracter de despăgubiri ori sprijin financiar pentru situații excepționale
- ajutorul pentru încălzirea locuinței și suplimentul pentru energie acordate în baza Legii nr. 226/2021, cu modificările ulterioare
- indemnizația lunară de hrană acordată în baza Legii nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladii SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA și indemnizația lunară de hrană prevăzută de Legea nr. 302/2018 privind măsurile de control al tuberculozei
- sumele primite cu titlu de sprijin, asigurate din bugetul de stat sau fonduri nerambursabile, acordate în baza legii sau în baza programelor operaționale aprobate.

IV. Modul de calcul al venitului minim de incluziune

Cuquantumul venitului minim de incluziune se stabilește în baza venitului net lunar ajustat calculat prin aplicarea coeficienților de echivalență corespunzător persoanei singure respectiv dimensiunii familiei la venitul net lunar al acesteia.

Coeficienții de echivalență corespunzător dimensiunii familiei utilizați în stabilirea venitului net lunar ajustat sunt:

- 1 – pentru persoana singură sau pentru un singur membru de familie
- 0,5 – pentru fiecare persoană în plus, adult sau copil

Dimensiunea familiei se stabilește prin însumarea coeficienților de echivalență, potrivit următorului exemplu:

Pentru o familie compusă din 4 persoane dimensiunea familiei se stabilește astfel:

- număr de persoane = 4, din care 2 adulți și 2 copii
- suma coeficienților de echivalență = $1+0,5+0,5+0,5 = 2,5$
- număr membrii de familie = 2,5

Formula de calcul al venitului net ajustat este următoarea:

$$V_{aj} = \frac{V_t}{D_{fam}}$$

unde:

- V_t reprezintă venitul total al familiei, persoanei singure la care după caz, se aplică reducerea de 50% din totalitatea veniturilor acestora, dar nu mai mult de 500 de lei pe familie.
- D_{fam} reprezintă dimensiunea familiei
- V_{aj} reprezintă venitul net ajustat/ membru de familie

A. Cuquantumul ajutorului de incluziune acordat familiei/persoanei singure reprezintă diferența dintre cuquantumul maxim prevăzut de lege și cuquantumul venitului net ajustat

Formula de calcul al ajutorului de incluziune este următoarea:

$$C_{max} - V_{aj} \times D_{fam} = C_{ajinc}$$

unde:

- C_{max} reprezintă cuquantumul maxim al ajutorului de incluziune prevăzut de lege
- V_{aj} reprezintă venitul net ajustat/ membru de familie
- D_{fam} reprezintă dimensiunea familiei
- C_{ajinc} reprezintă cuquantumul ajutorului de incluziune care se acordă beneficiarului

Lista bunurilor

ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune
acordat potrivit Legii nr.196/2016

A. Bunuri imobile

Clădiri, alte spații locative în afara locuinței de domiciliu, precum și terenuri situate în intravilan cu suprafața de peste 1.200 mp în zona urbană și 2.500 mp în zona rurală, în afara terenurilor de împrejmuire a locuinței și a curții aferente.

B. Bunuri mobile

1. Mai mult de un vehicul cu o vechime mai mare de 10 ani, cu drept de circulație pe drumurile publice
2. Autovehicul cu drept de circulație pe drumurile publice cu o vechime mai mica de 10 ani, cu excepția celor utilizate și/sau adaptate pentru transportul persoanelor cu dizabilități
3. Șalupe, bărci cu motor, iahturi sau alte tipuri de ambarcațiuni, cu excepția celor necesare pentru transport în cazul persoanelor care locuiesc în aria Rezervației Biosferei "Delta Dunării".

C. Depozite bancare

Cel puțin unul dintre membrii familiei deține, în calitate de titular, unul sau mai multe conturi/depozite bancare, a căror sumă totală este mai mare de 3 ori față de valoarea câștigului salarial mediu brut prevăzut de Legea asigurărilor sociale de stat.

- (3 x 6.789 lei pentru anul 2023)